

Karjeras attīstības atbalsta koncepcija Siguldas Valsts ģimnāzijā

Mūsdienās par svarīgāko karjeras attīstības atbalsta elementu tiek uzskatīta tieši izglītošana karjeras jautājumos jeb karjeras izglītība. Karjeras izglītība ir plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums izglītības iestādē, lai palīdzētu izglītojamajiem attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, savu karjeras mērķu izvirzīšanā, karjeras vadīšanā; sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, tās saikni ar izglītību, par karjeras plānošanu un tālākizglītības iespējām, kā arī nodrošinātu efektīvu dalību darba dzīvē.

Karjeras izglītības mērķis ir organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu, nodrošinot izglītojamajam nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi, radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām līdzsvarotu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

Siguldas Valsts ģimnāzijas karjeras attīstības atbalsta koncepcijas mērķis ir veidot un pilnveidot izglītojamo karjeras vadības kompetences, lai izglītojamie spētu mērķtiecīgi realizēt savu potenciālu, izvēloties un īstenojot pašiem un sabiedrībai lietderīgu karjeru. Koncepcija saskan ar Siguldas Valsts ģimnāzijas attīstības stratēģijas 2016. – 2020. gadam misiju, kas būtībā akcentē izglītojamā maksimālu potenciāla attīstīšanu, un pēc iespējas aptver visas stratēģijā minētās kompetences (personības veidošanu, identitāti globālajā pasaulē, kritisko domāšanu, komunikāciju, sadarbību, radošumu un iztēli).

Karjeras izglītība tiek īstenota 3 jomu ietvaros:

- pašizpēte,
- karjeras izpēte,
- karjeras plānošana un vadīšana.

Siguldas Valsts ģimnāzijas karjeras attīstības atbalsta koncepcijas galvenie uzdevumi ir:

1) informēt izglītojamos par izglītības iespējām un ieguves nosacījumiem, profesiju saturu un pieprasījumu darba tirgū, saimnieciskās darbības attīstības perspektīvām.

2) konsultēt izglītojamo karjeras jautājumos, veicinot izglītojamā sevis apzināšanos un pašizpratni, un jēgpilna sava potenciāla īstenošanu dzīvē un darbā.

3) ar mācību programmu un pasākumu palīdzību izglītēt izglītojamos karjeras jautājumos, kas palīdz pilnveidot karjeras un dzīves ceļa vadīšanas prasmes, ieskaitot prasmi iegūt un efektīvi izmantot karjeras informāciju un atbalstu.

Izglītošanas rezultātā izglītojamais attīsta un pilnveido karjeras vadības prasmes (kompetences). Karjeras informācija, konsultēšana un izglītošana ir karjeras attīstības atbalsta sistēmas pamatelementi, kas tiek integrēti mācību un audzināšanas darbā.

Karjeras attīstības atbalsta koncepcija ietver karjeras attīstības atbalsta pasākumus gan Siguldas Valsts ģimnāzijā, gan ārpus tās, kas atspoguļoti pasākumu plānā 2019./2020. mācību gadam (1. tabula). Pasākumu plāns paredz sistemātisku un pēctecīgu karjeras pasākumu kompleksu pēc iespējas visiem izglītojamajiem. Plānotie pasākumi saskan ar koncepcijas galvenajiem uzdevumiem, līdz ar to tiem ir informatīvs, izglītojošs un konsultatīvs raksturs. Pasākumu īstenošanu veic galvenokārt klašu audzinātāji sadarbojoties ar administrācijas pārstāvjiem, priekšmetu skolotājiem, bibliotekāru, atbalsta personālu un vecākiem. Sadarbība ar vecākiem ir īpaši būtiska atsevišķu pasākumu īstenošanā. Tādējādi izglītojamā karjeras vadības kompetenču veidošanā tiek iesaistīta arī izglītojamā ģimene, kas ir svarīgs atbalsts pašam izglītojamajam.

1. tabula „Karjeras attīstības atbalsta pasākumu plāns 2019./2020. mācību gadam”

	Aktivitāte	Īss apraksts	Mērķa grupa	Īstenošanas laiks	Atbildīgs
Izglītības iestādē	Karjeras izglītības satura īstenošana	Karjeras izglītības saturs ir iekļauts Siguldas Valsts ģimnāzijas audzināšanas programmā, ietverot nodarbību grupas, kuru īstenošanu sistemātiski veic klašu audzinātāji savās klases stundās (atzīmējot e-klasē par izpildi), nepieciešamības gadījumā piesaistot atbalsta personālu. Metodiskie materiāli ir pieejami skolas bibliotēkā. Informācija par karjeras pasākumu norisi tiek publicēta izglītības iestādes mājas lapā un izvietota uz informācijas stenda.	7.-9.klasēm 10.-12.klasēm	Mācību gads	Klases audzinātājs, atbalsta personāls, direktora vietniece audzināšanas darbā
	Projektu nedēļa ZPD	Izglītojamie pēta sev interesējošu profesiju, dodas to izmēģināt reāli uzņēmumā un veido dokumentu portfolio.	8.klasēm 10.-11.klasēm	Janvāris	Klases audzinātājs, atbalsta personāls
	Radošā diena	Izglītojamo sadarbība starp klasēm realizējot padziļinātu priekšmetu apguvi un sasaisti ar karjeras ievirzi.	7.-9.klasēm 10.-12.klasēm	Aprīlis	Klases audzinātājs, atbalsta personāls, priekšmetu skolotāji
	Izglītojamo padome	Pilsoniskās līdzdalības un atbildības veicināšana jauniešos	9.-12.klasēm	Mācību gads	direktora vietniece audzināšanas darbā
	Izglītojamo konsultēšana / informēšana individuāli vai grupās par karjeras atbalsta jautājumos	Konsultēšana/informēšana karjeras jautājumos paredz padziļinātu izglītojamā vēlmju un spēju izpēti. Izglītojamie tiek informēti ar ierakstu par nodarbībām stundu sarakstā. Individuālās un/vai grupu konsultācijas notiek pēc izglītojamo pieprasījuma.	7.-9.klasēm 10.-12.klasēm	Mācību gads	Klases audzinātājs, atbalsta personāls, direktora vietniece audzināšanas darbā
	Informatīvās nodarbības par tālākās izglītības /studiju virzieniem.	Nodarbības vada Augstskolu pārstāvji, tai skaitā studiju iespējas ārzemēs Latvijas augstākās izglītības sistēmu, studiju programmām, izglītības programmu klasifikāciju u.c. Informatīva izstāde skolas bibliotēkā. Informācija par iesaisti valsts aizsardzības programmās un bruņotajos spēkos.	11.-12.klasēm	Decembris, februāris, aprīlis	Klases audzinātājs, bibliotekārs direktora vietniece audzināšanas darbā
	Izglītojamo vecāku un informēšana un izglītošana	Izglītojamo vecāku informēšana un izglītošana notiek par vecākiem aktuāliem jautājumiem saistībā ar izglītojamā tālākizglītību vai karjeru klašu vecāku sapulču ietvaros pēc klašu audzinātāju pieprasījuma. Vecākiem tiek dota	11.-12.klasēm	Oktobris, janvāris	Klases audzinātājs

		informācija par tālākizglītības vai karjeras iespējām un informācijas avotiem.			
	Tikšanās ar absolventiem	Neformālas tikšanās, kuru laikā izglītojamajiem ir iespēja noskaidrot viņus interesējošos jautājumus gan par studiju praktisku norisi, gan studenta ikdienas dzīvi	11.-12.klasēm	Novembris, janvāris	Klases audzinātājs, mācību priekšmetu skolotājs
	Tikšanās ar dažādu profesiju un amatu pārstāvjiem	Tikšanās tiek plānota sadarbībā ar izglītojamo vecākiem, kas ir nozīmīgs resurss izglītojamo karjeras attīstības atbalstam. Izglītojamo vecāki tiek uzrunāti vecāku sapulcēs par iespēju pastāstīt par savu darbu/ieņemamo amatu, pienākumiem, izaicinājumiem un ieguvumiem.	7.-9.klasēm	Novembris, marts	Klases audzinātājs
Ārpus izglītības iestādes	„Ēnu diena”	„Ēnu dienas” mērķis ir pēc iespējas tuvāk iepazīt interesējošo profesiju vai amatu pārstāvju darba ikdienu. Šajā gadījumā svarīgs resurss ir skolēnu vecāki, kuri arī pārstāv noteiktu profesiju vai amatu.	7.-9.klasēm 10.-12.klasēm	Februāris	Klases audzinātājs
	Dalība JAL aktivitātēs	Programma “Līderis”, Skolēnu mācību uzņēmumu dibināšana, biznesa simulāciju spēle TITĀNS.	10.-12.klasēm	Mācību gads	direktora vietniece audzināšanas darbā
	Dalība Siguldas uzņēmēju dienās un semināros, konkursos.	Iespēja iepazīt praktiskas reālas uzņēmējdarbības vidi, piedaloties pasākumos kopā ar Siguldas uzņēmējiem un izmēģināt savus spēkus konkursos	9.-12.klasēm	Mācību gads	direktora vietniece audzināšanas darbā
	Karjeras diena	Atbilstoši izglītojamo vēlmēm tiek plānotas izzinošas aktivitātes karjeras izglītībā.	7.-9.klasēm 10.-12.klasēm	Maijs	Klases audzinātājs, atbalsta personāls, priekšmetu skolotāji
	Tematiskās ekskursijas uzņēmumos	Tematisko ekskursiju mērķis ir gūt praktisku priekšstatu par atsevišķas profesijas vai amata darbību noteiktā uzņēmumā, organizācijā, valsts/pašvaldības iestādēs	7.-9.klasēm 10.-12.klasēm	Septembris, oktobris, marts, aprīlis	Klases audzinātājs
	Mācību ekskursijas uz Latvijas augstākajām izglītības iestādēm.	Latvijas augstāko izglītības iestāžu piedāvātās meistarklases, lekcijas. Viena diena studenta „ādā”.	11.-12.klasēm	Marts	Klases audzinātājs, atbalsta personāls, priekšmetu skolotāji
	Izstāde „Skola 2020”	Izstādes dienās izglītojamie varēs iegūt informāciju par valsts un privātajām augstskolām, vidusskolām, koledžām, arodskolām, kā arī mācību centriem, valodu kursiem, tālmācību, e-studijām, kā arī citām ar izglītību saistītām aktualitātēm.	11.-12.klasēm	Marts	Vecāki